

Charakteristika najdôležitejších vedeckých výsledkov

A/ Charakteristika najvýznamnejších vedeckých výsledkov

Vyjadrenie k najvýznamnejším prácam

BABINČÁK, Peter a Viera BAČOVÁ, 2008). Life satisfaction, beliefs and relations to oneself and other in university students. In: *Studia psychologica*. Roč. 50, č. 1, s. 79-94.

Uvedená štúdia bola prvou vedeckou štúdiou uchádzača publikovanou v spoluautorstve s prof. Vierou Bačovou v karentovanom časopise. V tejto štúdii bolo skúmaná spokojnosť so životom u vysokoškolákov nepriamo za pomoci sofistikovaného konceptuálneho a metodologického rámca ISA – Analýza štruktúry identity (Weinreich, 1989). Tento v problematike kvality života a spokojnosti so životom netradičný metodologický rámec umožnil analyzovať spokojnosť so životom prostredníctvom presvedčení osoby, ktoré ona sama považuje za dôležité pri hodnotení svojho sociálneho sveta. Výsledky naznačili, že spokojnosť so životom u vysokoškolských študentov sa spája s presvedčeniami o aktívnom prístupe k životu, pozitívnym hodnotením seba, pozitívnymi vzťahmi s blízkymi ľuďmi a akceptovaním svojej sociálnej pozície; životná nespokojnosť znamenala absenciu takýchto silných presvedčení a menej pozitívne vzťahy k sebe i iným.

K štúdii je evidovaných 11 citácií (Google Scholar), z toho 4 vo WoS.

BABINČÁK, Peter, 2013. Meranie kvality života: analýza prehľadových štúdií evidovaných vo vybraných databázach. In: *Československá psychologie*. Roč. 57, s. 358-371.

Cieľom tejto štúdie bolo zmapovať stav merania kvality života formou analýzy prehľadových štúdií o meraní kvality života zaradených do publikačných databáz. Vzhľadom k absencii konsenzu súvisiacemu s definovaním a meraním kvality života bolo hlavným zámerom formulovať návrhy a východiská pre zlepšenie aktuálneho stavu v problematike merania kvality života.

V čase publikovania štúdie bol na inštitúte psychológie vytvorený tím výskumníkov, ktorý sa systematicky zaoberal problematikou subjektívne hodnotenej kvality života, ktorý v rôznych aplikáciách tejto problematiky výskumne pôsobí doteraz. Inštitút je spoluorganizátorom medzinárodnej konferenčnej série „Kvalita života...“. V tejto oblasti poznania je uchádzač inauguračného konania dlhodobo aktívny ako člen výskumného tímu a v aplikácii na kvalitu života so zameraním na rodinu ako zodpovedný riešiteľ výskumných projektov.

K štúdii je evidovaných 6 citácií, z toho 4 vo WoS.

BABINČÁK, Peter, 2018. Subjective happiness in Slovakia : reliability and validity of measuring happiness through the subjective happiness scale. In: *European Journal of Mental Health*. Roč. 13, č. 2, s. 111-132. DOI: 10.5708/EJMH.13.2018.2.1

V tejto štúdii bola na slovenské podmienky adaptovaná metodika Subjective Happiness Scale (Lyubomirsky, & Lepper, 1999), ktorá je celosvetovo jednou z najpoužívanějších metodík na hodnotenie subjektívneho šťastia ako ukazovateľa subjektívnej pohody. Pre výskum v oblasti kvality života je benefitom to, že je k dispozícii metodika s overenými psychometrickými vlastnosťami na pomerne rozsiahlom výskumnom súbore a sú doložené porovnateľné vlastnosti s originálom, čo je dobrý predpoklad pre jej ďalšie využitie. Metodika je naďalej používaná vo výskumných projektoch na inštitúte psychológie.

K štúdiu je evidovaných 7 citácií (Google Scholar), z toho 3 vo WoS

PARILÁKOVÁ, Michaela a Peter BABINČÁK, 2020. Feeling good, living life: evaluation of psychometric properties of the Slovak version in children age 8-11 years. In: *Journal of Religion and Health*. Roč. 59, č. 3, s. 1421-1433. DOI: 10.1007/s10943-019-00867-x

Od roku 2016 je žiadateľ inauguračného konania zodpovedným riešiteľom projektov, ktorých spoločným menovateľom je sústredenie pozornosti na kvalitu života v rodine. Uvedená štúdia bola zameraná na spiritualitu detí v rodine a bola publikovaná v prestížnom časopise zameranom na túto problematiku v spoluautorstve s internou doktorandkou, ktorej bol školiteľom. Hodnotenie spirituality u detí nesie so sebou mnoho úskalí. Benefitom publikovanej štúdie je adaptovanie metodiky FGLL na slovenské podmienky a príspevok k overovaniu jej konštruktívnej validity.

BABINČÁK, Peter a Liliana JENČOPALOVÁ, 2021. Attitudes to poverty in Slovakia: a Q-methodology study. In: *Social Identities*. DOI: 10.1080/13504630.2021.1965868

V roku 2021 bola do tlače renomovaného zahraničného časopisu prijatá štúdia so zameraním na postoje k chudobe na Slovensku, ktoré boli hodnotené metodologickým postupom na rozhraní kvantitatívnej a kvalitatívnej metodológie. Štúdia bola symbolickým završením riešenia väčšieho výskumného projektu APVV so zameraním na problematiku psychologických príčin a psychologických dôsledkov chudoby, ktorej bol žiadateľ zodpovedným riešiteľom.

Vyjadrenie k najvýznamnejším ohlasom:

1.

BABINČÁK, Peter, 2008. *Spokojnosť so životom ako psychologická dimenzia kvality života*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Filozofická fakulta. ISBN 978-80-8068-749-6.

[3] HUDÁKOVÁ, A. a Ľ MAJERNÍKOVÁ, 2013. *Kvalita života seniorů v kontextu ošetrovatelství*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, ISBN 978-80-247-4772-9.

Uvedený ohlas bol do výberu najvýznamnejších ohlasov zvolený ako zástupca ohlasov v knižných publikáciách. Domáca monografia bola citovaná v publikácii autoriek Hudáková a Majerníková vydanom vo vydavateľstve Grada, ktorá rieši problematiku kvality života seniorov a svojim tematickým záberom je využívaná odborníkmi v oblasti geriatrickej, ošetrovateľskej sociológie aj psychológie.

2. a 3.

BABINČÁK, Peter, 2018. Subjective happiness in Slovakia : reliability and validity of measuring happiness through the subjective happiness scale. In: *European Journal of Mental Health*. Roč. 13, č. 2, s. 111-132. DOI: 10.5708/EJMH.13.2018.2.1

[1] FRACKOWIAK, T., A. OLESZKIEWICZ, M. BUTOVSKAYA, et al., 2020. Subjective happiness among polish and hadza people. In: *Frontiers in psychology*. Roč. 11, s. 1173.

[1] BACOVA, Viera a Peter HALAMA, 2020. Retirement lifestyle conceptualization and well-being in recent retirees. In: *Educational gerontology*. Roč. 46, č. 11, s. 688-695.

Dva uvedené ohlasy predstavujú štúdie v prestížnych zahraničných časopisoch *Frontiers in Psychology* a *Educational gerontology*. Prvý z nich je štúdiou tímu výskumníkov z Poľska, Ruska a Nemecka s interdisciplinárnym rozmerom a výbornými vedeckými výstupmi. Druhý ohlas je štúdiou

prof. Bačovej a prof. Halamu, dvojice líderských osobností výskumu v psychologických vedách na Slovensku.

4.

O'DONNELL, M., ... P. BABINČÁK, et al., 2018. Registered Replication Report: Dijksterhuis & van Knippenberg (1998): Multilab direct replication of: A variant of study 4 from Dijksterhuis, A., & van Knippenberg, A. (1998). The relation between perception and behavior, or how to win a game of trivial pursuit. *Journal of Personality and Social Psychology*. In: *Perspectives on Psychological Science*. Roč. 13, č. 2, s. 268-294. DOI: 10.1177/2F1745691618755704

[01] VOSGERAU, J., U. SIMONSOHN, L. D. NELSON, a J. SIMMONS, 2019. 99% Impossible: a valid, or falsifiable, internal meta-analysis. In: *Journal of Experimental Psychology*. Roč. 148, č. 9, s. 1628-1639. DOI 10.1037/xge0000663

Uvedený ohlas bol vybraný ako zástupca z viacerých ohlasov, citovanej štúdie, ktorá je ukážkou medzinárodnej spolupráce vo vede. Replikačná štúdia spojila desiatky psychologických laboratórií po celom svete. Je súčasťou úsilia o otvorenú vedu, v ktorej majú veľké replikačné štúdie dôležitú úlohu pri verifikovaní vedeckých poznatkov. Štúdia získala ohlasy v mnohých špičkových vedeckých časopisoch.

5.

MIKULÁŠKOVÁ, Gabriela a Peter BABINČÁK, 2015. Self-esteem, extraversion, neuroticism and health as predictors of quality of life. In: *Human Affairs : a postdisciplinary journal for humanities & social sciences*. Roč. 25, č. 4, s. 411-420.

[1] KALKA, D. a B. KARCZ, 2020. Personality, coping with stress and quality of life in individuals at risk of type 2 diabetes in late adolescence-mediation model testing. In: *European journal of developmental psychology*. Roč. 17, č. 2, s. 165-178.

Ohlas v časopise *European journal of developmental psychology* od dvojice mladých poľských výskumníkov bol evidovaný na publikáciu zameranú na hodnotenie prediktorov kvality života, ktorá bola publikovaná v domácom časopise evidovanom v databáze WoS.

B/ Výsledky školiacej činnosti doktorandov

V roku 2019 ukončila obhajobou dizertačnej práce na inštitúte psychológie FF PU štúdium interná doktorandka PhDr. Michaela Pariláková, PhD. (za slobodna Kravcová). Počas štúdia bola autorkou viac ako 20 vedeckých prác, z čoho 4 práce sú evidované v databáze WoS resp. Scopus. Dve indexované štúdie uverejnila v spoluautorstve so školiteľom:

DUTKOVÁ, K., J. HOLUBČÍKOVÁ, M. KRAVCOVÁ, P. BABINČÁK, P. TAVEL a A. MADARASOVÁ GECKOVÁ, 2017. Is spiritual well-being among adolescents associated with a lower level of bullying behaviour? The mediating effect of perceived bullying behaviour of peers. In: *Journal of Religion and Health*. Roč. 56, s. 2212-2221. DOI: 10.1007/s10943-017-0392-2

PARILÁKOVÁ, Michaela a Peter BABINČÁK, 2020. Feeling good, living life: evaluation of psychometric properties of the Slovak version in children age 8-11 years. In: *Journal of Religion and Health*. Roč. 59, č. 3, s. 1421-1433. DOI: 10.1007/s10943-019-00867-x

V roku 2021 ukončila obhajobou dizertačnej práce na inštitúte psychológie FF PU štúdium interná doktorandka Mgr. Zuzana Fucsková, PhD. Počas štúdia sa venovala možnostiam hodnotenia vzťahu k otcovi a problematike attachmentu. Vo svojej dizertačnej práci, ktorá sa stretla s veľmi pozitívnym

ohlasom recenzentov, sa venovala adaptácii a tvorbe metodiky na hodnotenie vzťahu dieťaťa k otcovi v rannom veku. Realizovaný výskum bol v lokálnom kultúrnom kontexte ojedinelý a priniesol viacero originálnych poznatkov. Počas štúdia bola autorkou 8 vedeckých prác, spolu so svojim školiteľom je spoluautorkou vedeckej monografie s názvom Benefity a straty života vo viacdetej rodine.

V Prešove 21.9.2021

.....

Doc. Mgr. Peter Babinčák, PhD.